

Dodenherdenking 04 mei 2013.

Bij het graf van William Robert Fisher op het kerkhof van Wirdum (Fr).

Inleiding

In de stilte van vanavond herdenkt Nederland de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

Belangrijke elementen van de betekenis van gedenken zijn zich herinneren en denken aan.

Bij herdenken gaat het om iets in het verleden. Dat wordt door een avond als deze actueel gemaakt.

Gedenken is een bijzondere ervaring: dat wat niet meer is, wordt in het denken en in het voelen als het ware levend gemaakt. Bij gedenken is de tijdsbepaling niet meer van belang: datgene wat was, wordt opnieuw beleefd alsof het er weer is.

Herdenken betreft zich op het verleden, maar vindt in het heden plaats. En de werking van het herdenken wordt zichtbaar in de toekomst: dit nooit meer.

De ouderen kunnen zich het gebeuren te binnen brengen – zij kunnen door gedenken -gebeurtenissen opnieuw beleven. Voor de generaties die de Tweede Wereldoorlog niet hebben meegemaakt heeft gedenken vooral het karakter van het denken aan wat er is gebeurd. Dat denken heeft alleen betekenis als die generaties weten waaraan ze moeten denken. Om de vierde mei goed te kunnen beleven is kennis nodig. Anders blijven de twee minuten stilte leeg, zonder betekenis.

Herdenken is een daad van vrijheid: vrij maar verbonden ten opzichte van het verleden en vrij maar verplicht ten opzichte van de toekomst. In die vrijheid is er niet de gebondenheid zoals die spreekt uit het oordeel. De vrijheid geeft de ruimte om te beschouwen met het vermogen om de dingen te zien zoals ze zijn, naar hun redenen en naar hun gevolgen. Precies de vrijheid van het herdenken brengt de mens in de omstandigheid om zich te bezinnen op zijn taak als verantwoord wezen.

In het herdenken wordt het verleden niet verzwegen; ouders blijven ouders en slachtoffers blijven slachtoffer, maar wordt het verleden overstegen: het verleden bepaald niet meer het heden, noch de toekomst.

Herdenken begint met herinneren, met denken aan wat er is gebeurd. Die beweging naar het verleden moet worden gevoeld door het blijven zien van de feiten en door het blijven

vertellen van de verhalen. Hoe groter de bekendheid met toen, hoe dieper de herdenking vruchtbaar kan uitwerken voor nu en straks.
Jannie van der Wal.

Gedicht door Hessel de Boer:

*Diep weggestopt tussen gedachten
Ligt nog steeds die herinnering
Aan een zwart en grijs verleden
Vol angst en marteling
Maar wie houdt de herinnering levend
Als niemand die nog bij zich draagt
Wie zorgt dat het niet wordt vergeten
Dat de herinnering niet wordt weggevaagd
Elk jaar er aan denken
2 minuten, heeft dat zin?
Even stilstaan bij wat geweest is
Het is niet veel, maar een begin*

**Dit gedicht giet oer it betinken fan de minsken
dy't yn' e fernietigingskampen fermoarde binne.**

It is fan Ted van Lieshout en it hjit 'Erfenis'

Ooit - was de wereld in zwart en wit
en van dat verre vroeger - bleven beelden
bewaard - vol bergen aangeharkte mensen
die vier poten hadden gekregen van de dood,
en uitgewoonde ogen. Ze zagen niet eens
dat ze bloot waren - en op elkaar gestapeld,

schaamden zich niet voor hun onverschilligheid,

*maalden niet om manieren, bekommerden zich
niet om wie thuis wachtte op een teken van leven.*

Ik huilde van schrik; ik erfde hun tranen,
want er moet íemand om ze blijven geven,
nu de wereld in kleur is en in mij ging bestaan.

Net voor 20.00 uur werd de “Last Post” geblazen.

Er volgende 2 minuten stilte....

Daarna werd samen het Wilhelmus gezongen en de drie vlaggen
gestreken en in top gehangen.

Vervolgens legden
Minne en Aafke
Hoekstra de eerste
krans. De kinderen
van de
basisscholen
legden de tweede
krans en werden
rode rozen gelegd
bij het graf van
William Robert
Fisher en .

Hierna liep
iedereen in stilte
langs de graven en
gingen in
gedachten naar
huis...

Vandaag dodenherdenking
Morgen bevrijdingsdag

